

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, poezta 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wąłowa Nr. 29. — Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonentci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy przenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. a. m. Carrefour de la Croix Rouge 2.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Minister sprawiedliwości pozwolił sekretarzowi rady sądu obwodowego w Samborze Władysławowi Wolskiemu w przeniesie się do sądu krajowego we Lwowie.

Minister sprawiedliwości mianował sędziego powiatowego w Bóbrce Jana Kallaya, sekretarzem rady sądu obwodowego w Samborze.

Między wołami w stajni opasowej w Czanyśnu, powiatu kamioneckiego, sprawdzono dnia 27 listopada b. r. wybuch księgosuszu. Z tego powodu zarządzo przepisaną ustawą z 29 czerwca 1868 środki ostrożności i przytłumienia i ustanowiono 22⁵/₁₀ kilometrowy okręg zarazy, do którego wcielono następujące miejscowości powiatu kamioneckiego: Czanyś, Adamy, Jabłonówka, Wierzbiana, Humniśka, Busk, Żuratyń, Kędzierzawce, Niesuchów, Milatyn stary i nowy, Kozłów, Rzepiów, Żelechów wielki i mały, Nahorce małe, Kupeze, Lanerówka, Rakobny, Streptów, Robużany, Derewłany, Wolica Derewłanska, Spas, Grabowa, Sokole, Tadanie, Jasienica polska i ruska, Ruda, Sielce Bienków, Budki nieznanowskie, Nieznanów, Połoniczna, Huta połoniczna, Chołojów, Niestawice, Mierów, Dmytrów, Krzywe, Pawłów, Plamnia, Radziechów, Srodopole, Niemidów, Mukanie, Opłucko, Ohladów, Manasterek Ohladowski, Majdan stary, Niwiec, Ostrów, Powiatu brodzkiego: Bołezynów, Bordulaki, Konty, Lubacz, Łopatyn, Manasterek, Ozydów, Przewłoczna, Rożniów, Ruda, Sokółka, Staniławczyk, Stołnin, Toporów, Trojca i Turze. Powiatu złoczowskiego: Olesko, Chwałów, Juśkowie, Biały Kamień, Podlesie, Rozwał, Bużek, Sobolówka, Zakomarze, Ostrowczyk polny, Pietrycze, Ucieszków, Stronibaby, Firlejówka, Krasne, Kutkorz i Bezbrody. Zarazem wzbroniono odbywania targów na bydło rogate w Busku, Radziechowie, Chołojowie, Milatynie nowym, Łopatynie, Toporowie, Sokółce, Staniławczaku, Olesku i Białym Kamieniu, jako też ładowania bydła rogatego w Krasnem i Ozydowie. Z powodu ustania księgosuszu w Rusiłowiu znosi się ustanowiony tutejszym

okólnikiem z 5 listopada b. r. do l. 54926. 22⁵/₁₀ kilometrowy okręg zarazy.
Z c. k. Namiestnictwa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 14 grudnia.

Polityka zagraniczna góruje w tej chwili nad innymi sprawami delegacyi. Jestto objaw całkiem normalny, gdyż nie Rada państwa lub sejm węgierski lecz delegacye stanowią właściwe forum dla tej polityki. Nowy, wielce ważny zwrot na teatrze wojny, pozwoli polityce zagranicznej górować jeszcze więcej niż dotąd. Powinnyby na tem zyskać inne sprawy delegacyi, posiadające tylko niejako domowe znaczenie. Dla hr. Andrassego delegacya węgierska jest łaskawszą niż austriacka, bo chociaż hr. Szczeny wystąpił z bezwzględna krytyką, mimo to wszyscy inni delegaci pokładają niezachwiane zaufanie w mowie rodaka kierującego w tej chwili losami pokoju. Wobec znanych manifestacyi, których widownią były Węgry w lecie w czasie zwycięskiego pochodu wojsk tureckich, właśnie w delegacyi węgierskiej można było prędzej przygotować się na wycieczki tego rodzaju, z jakimi w austriackiej delegacyi wystąpił jeden z najnamienitszych członków stronnictwa wiernokonstytucyjnego.

Pretendenci francuscy zachowują się nad wszelkie spodziewanie spokojnie. Ani książę Napoleon, ani hrabia Chambord, ani hrabia Paryża nie wystąpili w ostatnich czasach nawet z pismem, któreby stanowiło instrukcyę dla ich stronnictw w obu Izbach francuskich. Być może, że jeden lub drugi pretendent wydał taką instrukcyę, i że tylko nie wy-

szła ona na jaw dzięki karnośći stronnictwa w dotrzymaniu dyskrecyi. Najprędzej posadziłoby można o to ks. Napoleona, bo bonapartyści od roku 1870 zawsze porozumiewali się ze swoim pretendentem i nie zrobili żadnego kroku ważniejszego, o którymby przedtem nie zasięgnęli informacji w Chislehurst. Powiernik cesarzowej Eugonii i jej syna, wierny niezłomnie Napoleonem Rouher jest częstym gościem w Chislehurst, a oprócz niego robią tam wycieczki inne znakomitości obozu imperyalistycznego. Niepodobna przypuścić, ażeby w chwili, gdy zamach stanu lub rewolucya przedstawia się już nie jako ewentualność możliwa, lecz jako konieczność polityczna trudna do ominięcia, żeby, powtarzamy w takiej chwili bonapartyści nie porozumieli się przedtem z swoim dworem w Chislehurst. Ale faktem jest, że jak obaj pretendenci rojalistów tak i ks. Napoleon nie wystąpił z żadnym manifestem, który może dolać tylko oliwy do ognia. Takie zagadkowe milczenie pretendentów uważać można za symptom niebezpieczniejszy niż praktykowane dość często w latach 1872—1876 wydawanie manifestów pod rozmaitemi formami. Dla sprawy każdego pretendenta milczenie w tej chwili jest niezawodnie korzystniejsze niż wystąpienia z zręcznym nawet manifestem. Im więcej zaostrza się przesilenie, im silniej utwierdza się marszałek w przekonaniu, że nie może rządzić z większością republikańską, tem bliższa jest katastrofa polityczna, która ostatecznie wyjdzie na korzyść jednego z pretendentów. Ks. Napoleon w duchu zapewne oczekuje już tylko wezwania, ażeby wracał na tron ojca a obaj inni pretendenci chociaż nie mają równie silnej podstawy do takiej nadziei, także niezłomnie trwają w mniemaniu, że Francya musi zwrócić

się do nich z prośbą o ratunek. Ażeby przesilenie obecne wyszło na korzyść jednego z pretendentów, niezbędnem jest podtrzymanie harmonji w obozie konserwatywnym, bo bez tej harmonji marszałek Mac-Mahon nie posiadałby punktu oparcia w walce z republikańcami. A cóż jest groźniejszym dla tej harmonji od jawnego wystąpienia jednego z pretendentów z kategorięcznie podniesioną pretensją do tronu? W chwili kiedy ks. Napoleon, hr. Chambord, lub hr. Paryża zaapelowałby do kraju, przedstawiając mu, że tylko monarchia wybawić go może z obecnych zakłóceń wewnętrznych, nie istniałaby większość konserwatywna w senacie a republikańskie mogłoby swobodnie wybrać sobie jedną z frakcyi niezadowolonych ze sprzymierzenia i tem zmusić marszałka do ustąpienia. Zatem jak mileżą dotąd tak i nadal mileżeć nie przestaną pretendenci francuscy a byłoby to niesłychana naiwnością tłumaczyć milczenie zrzeczeniem się pretensyi.

Ciekawa to rzecz, czy po wojnie obecnej nastąpi rzeczywicie w Rosyi okres wielkich reform ustawodawczych i administracyjnych, o czem stanowczo kilka razy pisały nawet organa inspirowane w lecie b. r. Reformy zamierzone a wrzekomo już nawet przygotowane składać się mają na organiczną całość, na formalną konstytucyę. Po upadku Plewny ogłoszono te nie powinnyby się ponowić w dawnej formie, bo doświadczenie uczy, że absolutyzm szuka nie w zwycięstwach lecz w klęskach inspiracyi do reform konstytucyjnych. Trudno nawet wyobrazić sobie, jak musiałaby wyglądać konstytucya rossyjska, jeżeliby za wzór służyły jej normy państw zachodnich. Społeczeństwo stojące na tak niskim stopniu inteligencyi i dojrzałości politycznej, społeczeństwo tak różnobarwne i niejednolite jak rossyjs-

2)

SIOSTRA MOJEJ ŻONY

OBRAZEK Z ŻYCIA WIEJSKIEGO

przez

Autora „Kłopotów Staro Komendanta”.

(Ciąg dalszy.)

Ale nie tak łatwo dała się przeprosić obrażona Lucynka, bo wstawszy z krzesła ze spuszczoneym nosem (jak się gniewa, to widocznie nos jej się przedłuża) zabierała się do wyjścia. Musiałem dogonić, przeprosić, ucałować i znów usadzić na poprzednim miejscu, nim zadarty jej koniec noska wrócił na właściwe miejsce, a w oczach zablysł wesoły uśmiech...

— Więc mówisz, dają ci czterdzieści dwa, dalibóg dobrze dają; bierz nie targuj się... a jutro posłać Kwapiszewską do Sobnina, niech kupi tę parę chudźców...

— Jaki z ciebie filut, mój Anguście — rzecze grożąc mi figlarnie i pokręcając główką. — Teraz jak widzi że źle zrobił, to udaje że go zajmuje rozmowa, pamiętaj... A jednak mój kochany — mówi po chwili — porachuj, ile ja ci już dałam z mego gospodarstwa w tym roku?

— No wiem, sto siedemdziesiąt osiem rubli...

— Przepraszam, bo sto ośmdziesiąt siedem...

— Niech będzie tyle...
— Za pozwoleniem, nie chcę żadnych niech będzie... weź i porachuj, ja ci tu cały wypisałam rachunek.

Jakkolwiek bardzo mi się nie chciało sprawdzać w tej chwili rachunków, jednak musiałem przejść wszystkie pozycye, później te dodać, a w końcu przyznać że winien gotówką sto ośmdziesiąt siedem rubli. Wprawdzie gdybyśmy obliczyli, co te karmniki zjadły mojego zboża i kartofli, ile zajęły rąk do usługi, którą ja płaciłem — zapewne rezultat ten nie byłby tak świetnym, ale trudno było występować teraz z podobnymi momentami — przyznałem więc bezwarunkowo, że moja Lucynka jest gospodynią nad gospodyniami, że umie korzystnie pracować, i że te pieniądze święcie jej oddam — jak będzie potrzebowała na futuro...

— No, no, ja wiem, że ich nie zobaczę — odezwała się na to. — Wy to zawsze macie na wszystko, tylko nie na to, co żona potrzebuje.

— Ale słowo ci daję, jak ciebie kocham — na każde zawołanie; chcesz, napisz mi rewers...

Myślałem, że po takim wyznaniu skończymy gospodarską rozmowę, i że będę mógł sobie jeszcze zdrzemnąć dla dokończenia lekcji geografii przed Wikarskim, ale widzę moja żona coś nie myśli wychodzić z pokoju...

— Nie pytasz mnie o drugą nowinę, co? — kontynuuję rozmowę patrząc mi w oczy.

— I owszem, jestem niezmiernie ciekawy... Słucham.

— Uważałeś jak Linka teraz jakoś... wcale inaczej wygląda... weselsza, prawda?

— Prawda...

— A jak ci się też zdaje, dlaczego to?

— Dalibóg że nie wiem.

— Bo ty nigdy na nią nie patrzysz Anguście... Wstydz się, przecież to moja siostra...

— Jak ciebie kocham, tak patrzę, zawsze patrzę, że wyładniała. Tylko moja droga, czego wy mi tak często tego Franciszka odrywacie od roboty i każecie jeździć do miasta? Chłop mi się tak zbałamucił, że żadnej z niego nie ma usługi. Powóz stoi zabłocony już od tygodnia, a co ja chcę napędzić żeby zaprowadził do stawu i wymył, to on mówi że jedzie po sprawunki dla was... Każałybyście sobie raz sprowadzić furę tych galganków i tej waty...

— Fe, złośliwy jesteś! — przerywa mi z wyrzutem Lucynka. — Biedna dziewczynka i tak już nieszczęśliwa że sierota, i że jej Pan Bóg nie dał urody, a ty jeszcze się wyśmiewasz...

— Ale gdzież ja się tam wyśmiewam... Przeciwnie ja nie widzę, żeby ona była brzydka, tylko czeze się tak po eudacku... Na co jej ten kok pigłowy?...

— Ej, mój kochany, na tem się nie znasz i daj pokój modom; teraz wszyscy tak noszą się dobrze jest...

— Gdzie tam dobrze... brzydko...

— No, no, tobie się tak zdaje, a jednak są tacy, którym się to podoba, uważałeś pan Maciej... — Dajże ty jemu święty pokój — zawołam śmiejąc się szeptem. — Kto, Maciej, ten safanduła?...

— Ten, ten Maciej, jak go nazywasz safanduła, jest zakochany w Linciu... I powiem ci jeszcze, że nawet Lincia, tego... nie jest przeciw niemu. Wy mężczyźni, zawsze myślicie tylko o wielkich sprawach, i nie koło siebie nie widzicie, ale przed okiem kobiety nie się nie ukryje... Otóż to druga nowina, z której ja bardzo się cieszę. Maciej co prawda nie jest żadną partyą, ale człowiek uczciwy, dobry... porządny...

Przyznam, że mię ta wiadomość zirytowała do żywego tak, że i spać mi się odechciało. Jedno i drugie do niego; on już chłop po czterdziestu, ona jak powiedziałem schorowana, kwękająca, i komu to myśleć o miłości? Dlatego mówię żonie, że nie wierzę, że to tylko jej przywidzenia, zwyczajnie jak u kobiety, która bez nowości jednego dnia przeżyć nie potrafi.

— Co ty mi będziesz perorował — odzywa się z uśmiechem politowania Lucynka — pomiędzy nimi już wszystko skończone, i ja właśnie chciałam cię uprzedzić, że pan Maciej zaraz tu przyjdzie prosić cię o jej rękę...

— Czy oni powaryowali, czy co!

— Dlaczego mieli waryować, kochając się i chcąc się żenić, cóż tak straszego?

— Ale ja na to nigdy się nie zgodzę!

— Ciekawam dla czego?

— Dlaczego? Dlatego że się nie zgodzę i kwita! Cóż to, mam się tłumaczyć przed nim, że tak chcę a nie inaczej. Uważam to za głupstwo, za nonsens...

— A proszę cię — odzywa się na to żona spoglądając na mnie z powagą — jakie ty masz prawo niepozwałać? Czy ty jesteś jej ojciec?

— Jestem opiekunem i nie pozwolę! — mówię już z irytacją, rzucając fajkę na ziemię.

— Anguście, proszę cię nie rozrzucaj się tak bardzo... Moja siostra nie jest na twojej łasce i nie dziecko... Ma prawo pójść za tego, kto jej się podoba, a jeżeli ja siostra rodzona nie mam nie przeciw temu, to cóż ty? No, no... nie spodziewałam się!

— Ależ ona taka młoda? wata?...

— Jednakże skończyła lat ośmnaście... i kocha go!

skie nie znosi radykalnych zmian w systemie rządzenia. Zdaje się, że nie tylko ta ważna okoliczność lecz także inne powody zniechęca teraz petersburskie koła rządowe do podejmowania eksperymentów konstytucyjnych. Rosysa absolutnie rządzona pokonawszy Turcję zyskuje ważny tytuł do zatrzymania obecnego systemu, co jednak bynajmniej nie przeszkadza naprawić w inny sposób organizację militarną lub zreformować jedną z gałęzi administracji publicznej. Zresztą dla państw absolutnie rządzonych chwila obecna nie jest tak zachęcająca, żeby miały przyspieszać reformę, która musi być dobrze obmyślona i zreżymie przeprowadzona, jeżeli niema wywołać nietylko przejściowej dezorganizacji lecz nadto uporczywie zazwyczaj trwającego rozstroju społecznego. Rosysa uważa Prusy za wzór godny naśladowania na każdym polu, a jeżeliby ks. Bismarck powołany został do udzielenia szczerej rady, pewnie nie zachęcałby teraz Rosysy do spiesznego nadania konstytucji. Dla Prus dopiero wzrastających przed laty system konstytucyjny był zawadą a faktem jest, że podstawę obecnej wielkości Prus stanowi samodzielność, z jaką ks. Bismarck przed r. 1865 rządził krajem wbrew opozycyjnej większości parlamentu. Po r. 1870 rozszerzenie swobód konstytucyjnych nie dodało Niemcom nowych sił, lecz owszem doprowadziło je do ciężkich przesilen, z których teraz tak trudno wydobyć się zupełnie.

Wspólne delegacje.

***Wiedeń**, 12 grudnia. (Koresp. *Gazety Lwowskiej*). Delegacja austriacka odbyła dziś posiedzenie drugie, na którym niespodzianie sprawa wschodnia stała się przedmiotem dyskusji. Cywilizacyjna misja zwycięzców z pod Karsu i Plewny doznała dziś krytyki z ust polskiego delegata. Im mniej spodziewane było dzisiejsze przemówienie p. Grochołskiego, im więcej proste wyrazy jego, krótkie i bezpretensjonalne, tem głębsze sprawiły wrażenie. Nie pamiętamy w żadnym zebraniu parlamentarnym takiej ciszy uroczystej, jaka panowała dziś podczas przemówienia prezesa koła polskiego; dyskusya po tem przemówieniu dowodziła, jak cennie trafiły słowa mowy do przekonani.

Zajął posiedzenie prezes hr. Trauttmansdorff o godz. 11^{3/4}, polecając odczytać protokół z posiedzenia pierwszego, który przyjęto bez zarzutu.

Komisye ukonstytuowały się; budżetowa obrała przewodniczącym del. Herbsta, pety-

cyjna del. opata Helferstorfera, weryfikacyjna del. księcia Fürstenberga.

Po załatwieniu innych formalności wstępnych przechodzi Zgromadzenie do porządku dziennego, na którym stanęło nasamprzód sprawozdanie komisji budżetowej o projekcie rządowym w sprawie prowizoryum budżetowego. Komisya budżetowa, nie poczyniwszy żadnych ważniejszych zmian w projekcie, wnosi co następuje:

„Wysoka Delegacja zechce uchwalić:

1) Upoważnia się ministerstwo wspólne do czynienia wydatków wspólnych w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca r. 1878, a to w dziale wydatków zwyczajnych, wedle norm tegoż działu i tegoż czasu, uchwalonych na r. 1877.

Wydatki te będą pomieszczone w ramach lietz preliminarza, który się uchwala na r. 1878.

Uchwałą niniejszą nie uprzedza się przyzwolenia budżetu na r. 1878 ani w ogólności ani co do poszczególnych tytułów i pozycji.

2) Co do subwencyonowania Lloyd'a austro-węgierskiego, przepis niniejszy stanie się obowiązującym wtedy tylko, gdy oba ciała ustawodawcze przyjmą przedłużenie teraźniejszej z Lloydem umowy lub zawarcie nowej; a to w drugim z tych wypadków z tem nadmienieniem, że kwotę subwencji wedle nowej umowy trzeba będzie zlikwidować.

3) Kwoty przypadające na królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa, a względnie na kraje węgierskie, trzeba będzie podzielić stosownie do przepisów ustawy, którą się uchwala o wydatkach wspólnych.

Sprawozdawca komisji budżetowej del. Sturm zdaje zarazem sprawę z dnu nuncyów delegacji węgierskiej. Pierwsze obejmuje uchwalony bez zmiany projekt rządowy o prowizoryum budżetowym, drugie dodaje do tej uchwały rezolucyę następującą:

„Wzywa się rząd, aby zwołał obie delegacje na początku roku przyszłego tak weześnie, iżby przed upłynieniem prowizoryum mogły podołać swemu zadaniu.“

Co do pierwszego nuncyum, komisya nie dodaje żadnych od siebie uwag: co do drugiego, sądzi, że rezolucya powyższa wychodzi z mylnego przypuszczenia, iż delegacje będą odroczone, co nietylko jest rzeczą wcale nie wiadomą, lecz byłoby także wcale nie pożądaną. Komisya wnosi: powziąć te nuncya poprostu do wiadomości.

Ponieważ jednak sprawozdanie o nuncyach nie jest stawione na porządku dziennym, przeto dyskusya otwarta tylko nad projektem o prowizoryum budżetowym.

W dyskusyi ogólnej zabiera głos del. **Grochołski** (wedle stenogramów):

Wysoka Delegacja zechce pozwolić mi, że kilku słowy umotywyję nasz w tej sprawie sposób głosowania, a wysoki rząd zechce nie wziąć mi za złe, że zniewolony okolicznościami, ndam się na pole polityki zagranicznej. Członkowie delegacji węgierskiej mają sposobność na posiedzeniach ponownych wyrazić swoje zapatrywania i przyjmować wyjaśnienia rządu: w naszej zaś delegacji kto nie ma szczęścia zasiadać w komisji budżetowej, nie ma też sposobu do wykonywania takiego prawa. Z pomiędzy posłów galicyjskich zaś nikogo nie wybrano do tej komisji. Przypuszczam, że wyższe

tylko mogła jeździć do Warszawy i te gałganki skupować, to gotowaby dyabłów pożenić! Co te kobiety tak lubią te sprawunki? Dla siebie, czy nie dla siebie, nie tylkoby kupowały... Cały sklep im tu zwięzł, to jeszcze mało... Zaręczam, że ta wyprawa i przyszła rozkosz targowania się z żydami skłoniła ją, że się zgodziła... Dalibóg szkoda dziewczyny dla takiego wyniszczonego grata... To mi jednak zabija sęka jak się uprą, hę?... Towarzystwu należy się już druga rata... owiec by trzeba dokupić ze dwieście bo szkoda paszy, że jej nie ma kim spaść i dlatego muszę sprzedawać siano... No i nawozu było by drugie tyle... Już sobie uplanowałem, że jak tylko sprzedam pszenicę, to jęde na Podlasie po owce... A tu ci panie dobrodzieju bach! — masz owce — daj panie Anguście posag... Ze bym był duchem świętym przewidział, że tej lińce tak przedko miłość zakręci głowę, nie byłym spałał Weingruna; bestya żyd brał osmańskie procentów to prawda, ale by był czekał!...

I spać mi się odechciało i poczułem nawet ciśnienie jakieś w żołądku bo wypilem trzy szklanki wody, chodziłem więc jak wariat po kancelaryi, a swoją drogą nie mogłem się jeszcze uspokoić. O niego mi nie chodziło, bo cóż on miał do stracenia? — cheiał sobie na starość znaleźć wygodny kąciak aby siedzieć na łasce żony... Ale tej biednej Linki okropnie mi żal; bo to niechęćie wprowadzić ale dobre, czułe, kochające, i jak pozna bliżej Macieja to będzie najniezszczęśliwsza w świecie kobieta... A zawsze to przecie siostra rodzona mojej żony. I matka umierając zaklinała mnie, abym się opiekował siostrą... Nie, nie, sumienia bym nie miał — zawołałem sam do siebie — jak Boga ko-

względny mądrości stanu wykluczyły w tym roku Polaków z komisji; ale oto przyezwna. dla której tu muszę wkroczyć na pole polityki zagranicznej.

Delegaci galicyjscy zawsze głosowali za temi wydatkami, które w ich mniemaniu były niezbędne do utrzymywania armii w myśl ustawy o siłce zbrojnej z r. 1868 w orężnem pogotowiu, bo przewidywali niebezpieczeństwa, na które monarchia już w skutek położenia swego jest narażona; bo cheieli, aby w chwili, jak obecna, głos i wola monarchii znalazły poszanowanie. Nie potrzeba przyrzeczenia księgi czerwonej, aby pojąć, jakie niebezpieczeństwo zagraża monarchii austro-węgierskiej w chwili obecnej. Na pograniczu państwa sroży się wojna straszliwa, która zagraża dzisiejszemu stanowi rzeczy co do równowagi europejskiej zupełnem zachwianiem. Prawda, że rozpoczęło ją pod hasłem dążności, podkrywanych względami ludzkości, ale rząd nasz, jakkolwiek myśli swe o tem złożył w notach i memoriałach, zaledwie pewnie uwierzy, iżby taki na prawdę był cel tej wojny podjętej. Historia pocięła nas, jako Rosysa od przeszło wieku ku wszem stronom panowanie swe rozszerzać usiłowała i rzeczywiście też rozszerzała. Używa ku temu wszelkich pozorów i w środkach bynajmniej nie przebiera. W tym celu wymyślono i wyprowadzono na scenę w czasie najnowszym panslawizm. Panslawizm nie jest celem rządu rossyjskiego, ale jest potężnym i pożądanym środkiem ku utworzeniu dróg rządowi rossyjskiemu, dróg, na którychby Rosysa mogła mnożyć swą potęgę, rozszerzać swe panowanie. Działalność propagandy panslawistycznej znana niestety także w naszej monarchii. Ta działalność — jakkolwiek temu zaprzeczał rząd rossyjski — dzieje się jednak pod patronatem decydujących sfer rossyjskich. Po ostatnim przemówieniu w Moskwie nie może to już ulegać wątpliwości.

Naprzeciw Turcyi Rosysa ustawicznie i bez ustanku usiłowała rozszerzać swą potęgę krok za krokiem. Reformy, które pragnęła zaprowadzić, i ludzkość są podobno jedynymi wojny pobudkami; bo rząd rossyjski utrzymuje, że Rosysa nie myśli o zdobyciach. Tym zapewnieniem nie łatwo uwierzyć — by nie użył wyrazu dosadniejszego — kto uwzględni sposób postępowania Rosysy w krajach polskich. Rząd rossyjski chce, żeby w prowincjach słowiańsko-tureckich panowała swoboda sumienia, a w Polsce kongresowej wedle dokumentów urzędowych, udzielonych parlamentowi angielskiemu, ludność chrześcijańska, katolicka, doznaje prześladowania w sposób, którego nie nazwę po imieniu, bo w moich ustach możeby to wydawało się tylko rzucaaniem podejrzeń. W prowincjach słowiańsko-tureckich żąda Rosysa ustanowienia gubernatorów jednej z ludności narodowości i zaprowadzenia administracji autonomicznej, a w ziemiach polskich pod swoim panowaniem sami tylko Rosysanie, z małymi wyjątkami są sędziami i urzędnikami; język rossyjski zaprowadzony po szkołach i sądach jest wyłącznym językiem urzędowym; w czasach najnowszych powstała także ochota narzucenia go kościołowi, co więcej — rzecz zaprawdę trudną do uwierzenia — w tak zwanych „guberniach zachodnich“, t. j. w ziemiach polskich doku-

cham byłym bałwanem a nie uczciwym człowiekiem, żebym zaudał wszelkich sposobów dla przeszkodzenia temu wszystkiemu. Mogą mię posądzać, że jestem interesowany — niech posadzają, nawet żona niech tak myśli, a ja swoje zrobię, jak powinien zrobić człowiek pojmujący sumiennie obowiązki... Coż tam o posag! — oddałoby się i kwita... jak trzeba, człowiek wszystko zrobi z siebie, przepłaci grubo a da — dług to rzecz święta... Ale małżeństwo to swoją drogą że nie dobrane będzie, to nie dobrane!

Otoż wśród takich medytowań, przyznacie czytelnicy bardzo racjonalnych, wszedł mój Pręciński do kancelaryi. Jak on wyglądał, to już wiecie, teraz mogę to tylko dodać, że jeszcze się wystroił do mnie w nowy tużurek, który tak na nim leżał, jak żalobna kapa na chudym koniu z karawanu, jakiś kołnierzyk dziecienny przypiął sobie pod szyją z szafirową kokardą, kamizelkę wziął aksamitną ze złocemni bombelkami; osioł, kto teraz nosi takie odwieczne z czasów Kazimierza Wielkiego guziki? A tak się wyperfumował apteczną koleńską wodą, lakierkami znów tak skrzypiał, że dalibóg gdyby to nie mój kolega szkolny, a ja nietylko cierpliwy jak jestem, to choć to w moim domu, byłbym go wyprosił za drzwi. Trzeba jeszcze znać go tak jak ja go znałem, że to głowa pusta, puścijsza niż głowa kapusty, a za każdym słowem będzie się wam śmiać i śmiać i zatykał sobie usta ręką, i w tem śmianiu piał jak głacząca kura i trzopał drugą ręką, kiedy z jego oczu aż ży kapia ze śmiechu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ment prywatny w języku polskim jest nieważny! Rząd rossyjski uzala się, że w słowiańskich prowincjach Turcyi Chrześcijanom nie wolno być właścicielami gruntów, chociaż ten stosunek pewnie zmienił się teraz przez konstytucyę; ale w rossyjskich „guberniach zachodnich“ katolikowi po dziś dzień nie wolno kupować dóbr, chyba że wyjątkowo uzyska pozwolenie cara, które jednak bardzo tylko wyjątkowym sposobem bywa udzielane. Zwolnijcie mię panowie od dalszego wywodu.

Com tu powiedział, powiedziałem w tym tylko celu, aby dowieść, że celem podjętej wojny nie może być nic innego jak rozszerzenie panowania rossyjskiego, czy to przez bezpośrednią aneksyę, czy przez utworzenie księstw na pół udzielnych, któreby nie były niczem innym, jak rossyjskimi państwami lenniczemi. Jakkolwiekbydz, dzisiejszy stan rzeczy co do równowagi europejskiej doznałby ztąd szwanku niemałego, nad czem właśnie naszej monarchii najżywiej wypadałoby ubolewać. To niebezpieczeństwo jest, a nikt mu nie zaprzeczy.

Ale niech nikt nie sądzi, iżbym pragnął popchnąć monarchię do wojny. Pomiągwszy bowiem niezmierną niedolę i cierpienia będące następstwem wszelkiej wojny, nieśmiałybm popychać monarchii do wojny, już dla tego, że nie mam jasnego poglądu na stosunek naszej monarchii do innych mocarstw, a wszakże tylko ten moment byłby decydującym. Może nam księga czerwona rzecz tę wyjaśni, może dowiemy się z niej czegośkolwiek o naturze sojuszu trójcesarskiego, który podobno jest osią naszej polityki zagranicznej; może dowiemy się z niej, jakie z tego sojuszu trójcesarskiego wypływają dla monarchii korzyści. Niewtajemniczeni w te sprawy, nie zdołaliśmy pojąć, jakieby korzyści dawać mógł monarchii naszej związek, w którym jeden z związkowych, wedle wyrażenia użytego w sejmie przez prezesa ministrów węgierskich — jeśli dzienniki należycie oddają słowa jego — wbrew zapatrywaniu drugich związkowych rozpoczął wojnę, która dla naszej monarchii jest nader niebezpieczną — jakieby korzyści dawać mógł monarchii naszej związek, który, mimo że wbrew zapatrywaniu drugich związkowych jeden z nich rozpoczął wojnę, istnieje nie przestał, który nawet w czasie najnowszym nie przyczynił się nam do uzyskania pożądanego traktatu handlowego. I otóż nasuwa się ztąd obawa, że związek ten nie odpowiada naszymu interesowi, że owszem krępuje nas tylko w swobodnej akcji i że związek ten, przeszkadzając innym mocarstwom europejskim brać udział w rozwiązywaniu zagadnień europejskich, lub przynajmniej usuwając je na bok, wychodzi nam raczej na krzywdę, aniżeli na korzyść.

Com tu powiedział, nie ma jednak być zarzutem dla naszego kierownictwa spraw zagranicznych. Pragnę atoli, aby zapowiedziana księga czerwona usunęła tę obawę. Ale, jak się rzekło, wojny doradzać nie myślę; wyznaję owszem, że to może zasługa naszego ministerstwa spraw zagranicznych, iż dotychczas oszczędzono nam wojny, co do której zeszłej jesieni powszechna była obawa, że będziemy w nią wciągnięni. Ale wyznaję też, że trudno mi opędzić się obawie, że ostatecznie wojny uniknąć nie zdołamy. Nie będzie może innego sposobu na zadośćuczynienie interesom monarchii austro-węgierskiej. Nie myślę interpelować o to rządu, kiedyby interes monarchii w jego przekonaniu tak były narażone na szwank, iżby obrona ich wymagała czynnego wystąpienia. Pojmuję, że podobnych wyjaśnień nie można dawać przedwcześnie; ale śmiem wynurzyć mniemania, że zdobycie którejkolwiek części państwa tureckiego, chociażby samo w sobie było korzystne, nie przywróciłoby bynajmniej równowagi europejskiej na korzyść interesów austriackich; byłoby to więc sprzedać swe prawa za miskę soczewicy. Nasza monarchia powinna by w takim razie zdążyć do utworzenia takich stosunków, któreby stanowiły zatamowany rozszerzenie zakresu potęgi rossyjskiej i któreby raz na zawsze pozbawiły tę potęgę charakteru ustawicznej groźby wobec monarchii austro-węgierskiej. Gdyby tego nie osiągnięto, wtedy, panowie, byłbyśmy bliżej niebezpieczeństwa, że monarchia austro-węgierska nie stałaby już wewnętrzną siłą swą i potęgą, nie stałaby już swoim prawem bytu, nie swoim powołaniem dziejowem, lecz może tylko łaską sąsiadów. Aby temu ile możności i ile w naszych siłach zapobiedz, ja i rodacy moi głosować będziemy za projektowanym kredytem, który głównie przeznaczony na utrzymanie armii w orężnem pogotowiu.

Minister wspólnej skarbowości hr. Hofman nadmienia, że hr. Andrassy musiał opuścić salę, będąc niewątpliwie powołany do Najj. Pana; więc później będzie miał sposobność odpowiedzieć na przemówienie del. Grochołskiego.

Del. Fluck w kilku słowach, niemal zagłuszonych wyrazami oburzenia, zwraca się przeciw przemówieniu del. Grochołskiego, utrzymując, że panslawizm i dążności rossyjskie nie są niebezpieczne, a aneksya kawałka Turcyi nie zaszkodziłaby Austrii.

jest, jak na dzisiejsze stosunki pieniężne, za- nadto wysoka i życzyliby wypadła, ażeby została znacznie niższą, zwłaszcza przy wkładkach przewyższających kwotę 200—300 zł., gdyż napływ własnych kapitałów nie odpowiada tendencji kas oszczędności. Jako zakładów publicznemu dobru służących, a chwilowy wkład znacznych kapitałów, które przy powrocie lepszych czasów zostaną niezawodnie wypowiedziane, sprawa kasom oszczędności tylko kłopoty w ulokowaniu funduszy, a przy wypowiedzeniu trudności nagromadzenia znaczniejszej gotówki.

Ruch pieniężny wzmógł się nadzwyczajnie od r. 1869 i wynosił w wkładkach i zwrotach razem: w 1870 roku 6.339, w 1871 r. 8.275, w 1872 r. 8.987, w 1873 r. 10.136, w 1874 r. 14.336, w 1875 r. 16.402, a w r. 1876 nawet 19.896 milionów zł.

Następująca tabela wykazuje stan wkładek tudzież dopisywanie niepodniesionych, a więc skapitalizowanych odsetek w latach: 1870—1876.

W roku	Kwoty wpłacone	Kwoty podniesione	Nadwyżka wkładek nad zwrotami	Suma skapitalizowanych odsetek
1870	3-259	2-980	+0-279	0-332
1871	4-650	3-625	+1-025	0-380
1872	4-567	4-420	+0-147	0-424
1873	5-223	4-913	+0-310	0-450
1874	8-106	6-130	+1-976	0-576
1875	9-391	7-011	+2-380	0-675
1876	10-345	9-051	+1-294	0-794
Odrokn				
1870	45-541	38-130	+7-411	3-631

11-042

Tak tedy w przeciągu 7 lat (od roku 1870—r. 1876) wynosił przyrósł kapitałów w galicyjskich kasach oszczędności o 11.042 milionów zł., z której to kwoty odpada na ostatnie 3 lata 7.095 milionów zł. Fluktuacja wkładek jest nadzwyczajną, albowiem w przecięciu, na każde 100 zł. wkładki, przypada 83-73 zł. zwrotu. Stosunkowo najznaczniejszy był zwrot w roku 1872 wynosił bowiem 96-78 proc., najmniejszy zaś w 1875 roku. wynosił bowiem 74-66 proc. uiszczonych wkładki.

Z TEATRU WOJNY

Lwów, dnia 14 grudnia.

Liczba jeńców wziętych w Plewnie przez Rosyan wynosi według *Agence russe* tylko 30.000. Liczbę tę można śmiało nazwać garstką w porównaniu z armią rosyjsko-rumuńską, która lekko rachując, wynosiła 100.000 ludzi. Z tą garstką, która nadto w znacznej części składała się z mustehafzów i baszybożuków, odpierał Osman basza zwycięsko wszystkie szalone ataki najlepszych wojsk rosyjskich i byłby trzymał się jeszcze nie wiedzieć jak długo, gdyby głód nie był położył kresu tej bohaterskiej obronie. W ostatnich dniach żołnierze turecy dostawali za całe pożywienie po kawałeczku chleba, który, według doniesienia korespondenta *Timesa*, był wielkości dłoni, a który wystarczał musiał na całych 24 godzin. Osman basza starał się podtrzymywać ducha swych żołnierzy sztucznymi sposobami; zapewniał ich między innymi, że zna podziemną drogę, którą w ostatniej chwili wyprowadzi całą armię po za linie rosyjskie. Do zrobienia ostatniej wycieczki skłonił Osmana baszę przedewszystkiem zupełny brak żywności, tudzież wiadomość zakomunikowaną mu zapewne przez nieprzyjacielską główną kwaterę, że Mehmet Ali wyparty został za Bałkan, a Sulejmanowi baszy nie powiodło się przełamać linii rosyjskiej nad Łomem i pod Bałkanami.

Próbę przebicia się zrobił Osman basza równocześnie w trzech kierunkach: w północno-zachodnim między Górnym Etropolem a Górnym Dubnikiem, południowym u Zielonego Wzgórza i północnym w stronę Opaniec. Ten ostatni atak był tylko manewrem pozornym. Osman basza dowodził osobiście atakiem w stronie północno-zachodniej. Tutaj i pod Opancami wtargnęli Turcy aż do wnętrza redut rosyjskich, podczas gdy kolumna, która atakowała południowe pozycje, została przez wojska Skobelewa odparta i ścigana przez Rosyan, którzy w ślad za nią wtargnęli do Plewny, a zamtąd zwrócili się przeciw Osmanowi baszy. Główne siły tureckie dostały się w ten sposób we dwa ognie, a gdy wódz turecki został ciężko rannym, armia turecka rzuciła broń. W tej tragicznej chwili, całe oddziały tureckie łamały swe karabiny, aby nie oddać ich w ręce wroga.

Oficyalny biuletyn rosyjski, datowany z Bogotu 12 b. m. zawiera następujące szczegóły o tej katastrofie, które podwzamy

z powodu, że przysłano nam je wczoraj w niedokładnym streszczeniu: „Heroiczmem i godnem całej poprzedniej obrony było usiłowanie Osmana baszy przebicia się przez linie nasze. Turcy walczyli jak lwy, ale napotkali na równie waleczny opór. Rzućwszy się z wszystkimi siłami na lewą flankę korpusu grenadyerskiego, złożonego z pułku sybirskiego, wtargnęli Turcy mimo morderczego ognia karabinowego i kartaczonego do naszych przekopów. Grenadyrzy bronili się rozpaczliwie a gdy nadbiegły pułki astrachański i żmudzki, wyparli wspólnie z niemi Turków z przekopu, przyczem odebrali im jeden sztandar i sześć dział. Następnie cały korpus grenadyerski przeszedł w zaczepne i wyparł nieprzyjaciela za rzekę Wid. Inne wojska nasze i Rumuni zajęli wtedy Turkom tyły i uderzyli na nich z boku. Wskutek czego waleczny obrońca Plewny, widział się zmuszonym złożyć broń i oddać się wraz z całą armią w niewolę. Dnia 11 b. m. odprawiono w tureckiej reducie Nr. 5 na drodze z Plewny do Grywicy, gdzie zwykłe Osman basza przebywał, uroczyste nabożeństwo dziękczynne w obecności cara. Car zjadł następnie śniadanie w Plewnie, przyjął Osmana baszę bardzo łaskawie i z szacunkiem dla jego bohaterstwa zwrócił mu szablę.“

Presse podaje nadto następujące szczegóły: „Wiadomość o upadku Plewny doszła cara Aleksandra w wiosce Tuzenicy, przywiózł ją oficer od ułanów: „Plewna, rzekł, leży u stóp W. C. Mości“, na co car odpowiedział: „Jeszcze nie koniec wojny!“ Następnie udał się car do wojska, powitał je, ucałował ks. Karola, nazywając go „ukołchanym kuzynem“, następnie ucałował gen. Tottlebena, szefa sztabu Imeretyńskiego i gen. Ganeckiego. „Wszystko co się stało, jest waszą zasługą, a głównie twoją Tottlebenie“. Osmana baszy rana jest ciężką, będzie on internowanym w Suzdału między Moskwą a Niżnym Nowogrodem. Do godziny 6 wieczór trwało odbieranie trofeów. Wojska rosyjskie, które tymczasem wkroczyły do Plewny, śpiewały piosnkę Puszkina: *Ruz pojechał delibasz smotriť łayer ich i nasz*“. Do eskortowania jeńców tureckich użyta będzie cała 30 dywizja piechoty, sześć pułków kozaków i 3000 Rumunów — razem 22.000 ludzi.“

Dalszy ciąg działań wojennych prowadzonym będzie podług planu wypracowanego przez gen. Niepokojczyckiego. Korpus Gurki i armia następcy tronu będą wzmożone. W Tirnowie utworzona zostanie armia środkowa. Gen. Zimmerman ma także rozpocząć zaczepne działania. Z tego wszystkiego wnosić można, że Rosyjanie nie chcą mówić o pokoju na północnej stronie Bałkanów i że dążyć będą do przejścia na stronę południową, chociażby to miało ich tyle kosztować, co Dybieca w pamiętnej kampanii 1829 r.

Presse otrzymała z Konstantynopola pod dniem 5 grudnia wiadomość o liście Osmana baszy do Porty, który na upadek Plewny ciekawie rzucił światło. List ten miało przywieść do Konstantynopola dwóch Czerkiesów, którzy niepostrzeżenie przedostali się przez linie rosyjskie. List ten jest pełen skarg i zarzutów przeciw rządowi, posądzonemu przez Osmana baszę wprost o zdradę. Osman basza przypomina w tym liście, że wysłał w połowie października do Konstantynopola zapytanie, czy na pewne może liczyć na to, że droga do Orhanie wśród wszelkich okoliczności zostanie w posiadaniu Turków i czyli w Sofii będzie stała na pogotowiu armia rezerwowa, celem dania mu wsparcia w razie potrzeby, gdyż w innym razie ustąpiłby do Orhanie, aby bronić wąwozów bałkańskich. Odpowiedź nadesłana z Konstantynopola kazała mu pozostać na zajętem stanowisku. Mimo jego nalegania droga do Orhanie nie było dostatecznie broniona, a do Sofii nie ściągnięto dostatecznej rezerwy. Odpowiedzialność za to, że został osaczony, składa Osman basza na rząd, z którym nie chce mieć do czynienia. Aby ocalić swój i swych żołnierzy honor militarny, będzie się trzymał, dopóki to będzie możliwe. Odpowiedzialność za to niezdecyście ojczyzny spada jedynie na zdradzieckich doradców sułtana. Mimo wszelkiej ostrożności sułtan miał się dowiedzieć o tym liście Osmana baszy. Aby jednakże sparaliżować skutek tego listu, wzmówiła oszczerza klika w Abduli Hamida, że Osman basza konspiruje z Rosyanami. Ostatnie fakta pokazały, jak nieczemnie łgali ci ludzie.

Z Tyflisu donoszą, że Erzerum otoczone jest z trzech stron przez wojska rosyjskie; jeszcze tylko droga do Erzingian jest otwartą. Słychać, że Rosyjanie przygotowują się do skombinowanego ataku.

OSTATNIA POCZTA

Z Rzymu piszą do *Presse* 9 b. m. „Od czterech dni zaszło znaczne polepszenie w zdrowiu Papieża, tak iż jest nadzieja, że będzie mógł opuścić łożo. Wczoraj kardynał Falloux dał Papieżowi krzesło mechaniczne, mające mu służyć, gdy opuści łożo. W tem krześle będzie mógł Papież przyjmować i bez znużenia zwracać się ku mówiącym.“

Po upadku Plewny akcja serboka stała się wątpliwą, ale bynajmniej nie dla braku ochoty ze strony Serbów, którzy dopiero teraz poczuli w sobie ducha wojowniczego. W prasie rosyjskiej pojawiają się głosy przeciw udziałowi Serbii w wojnie, a *Golos* wyraźnie powia, że byłoby rzeczą pożądaną, aby odpadły komplikacje, które wstąpienie Serbii w akcję mogłoby wywołać.

Najnowszy zwrot w przesileniu francuskiem objawiający się wznowieniem rokowań z Dufaurem, wywołany został jak słychać interwencją konstytucyjnego stronnictwa w senacie, które przez osobną deputację czyniło Mac-Mahonowi przedstawienia w tym duchu.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 13 grudnia. Wiedeńskie wydanie *Pest. Cor.* podaje sprawozdanie z posiedzenia komisji dla spraw zagranicznych węgierskiej delegacji z 11 b. m. Hr. Andrassy zajmując się nieobjaśnioną dotąd częścią mowy hr. Szecseny i kilku ustępami mowy hr. Alberta Apponyego, rzekł: Hr. Szecsen ubolewał, że w skutek znanej noty o reformach w Turcyi, która stanowiła pośrednictwo między poddanymi tureckimi a Portą, reformy skierowane zostały od peryferji ku centrum, zamiast w odwrotnym kierunku. Jeżeli to jest błędem, to błąd ten popełniły stulecia, które wytworzyły taki stan rzeczy. Jeżeli Apponyi mówi o błędach przeszłości, których dotknął także i mówca, to należy mi pozwolić, ażeby te błędy skonstatował, a tem samem usprawiedliwił, dlaczego prowadziłem politykę odmienną. Hr. Andrassy z satysfakcją podnosi, że nazajutrz po upadku Plewny może powiedzieć, iż klęska Turków nie zmienia w jego polityce. Polityka ta bowiem nie opierała się na przypadkach. Także nota o reformach stanowiła akcję, o której nikt powiedzieć nie może, że pozostała bez skutku. Żądane reformy przyjęły wszystkie mocarstwa, także Porta i powstańcy, którzy wyrazili swoje podziękowanie. Reformy rozbiły się tylko o kwestję rękojmi, których żądali powstańcy. Nieufność chrześcian wobec Porty sprawiła, że sformułowanie rękojmi nie powiodło się; nawet zgoda Europy nie dała się w tej mierze bez wyjątku sprowadzić. Absolutne niemiejszanie się uważałyby można za arca-nium tylko w takim razie, jeżeliby także inni nie mieszczyli się. Jeżelibym podzielał zdanie hr. Szecseny — rzekł hr. Andrassy — że prawo do udziału przy zawarciu pokoju mielibyśmy tylko w takim razie, jeżelibyśmy wzięli byli udział w wojnie, to dziś prowadziłibyśmy wojnę. Ale ja byłem tego zdania, że nawet bez udziału wojny będziemy w położeniu odpowiednim i dość silni w tej mierze. Na tej drodze wojna mogła być zażegnana tylko przez wojnę. (Dalszy ciąg w następnym telegramie.)

Wiedeń, 13 grudnia. Koniec mowy hr. Andrassygo. Są tylko dwie drogi, na których interesa państwowe mogą być na zewnątrz strzeżone: t. j. za pomocą utrzymania dobrych stosunków z innymi mocarstwami lub bez tych stosunków. Wobec własnego sumienia hr. Andrassy czuł

się obowiązany wstąpić na pierwszą drogę. Czy przyznano mu słuszność, gdyby był obrał drugą drogę? Hr. Andrassy nie może oczywiście dać rękojmi, że interesa będą strzeżone w najdłuższą przyszłość, ale tego nie może także powiedzieć o sobie żadne inne państwo. Mamy to przeświadczenie, żeśmy nasze interesa wcześniej zaznaczyli i obok najlepszych stosunków z mocarstwami zachowali takie stanowisko, z którego zabrać możemy bezpiecznie głos równouprawniony.

Wiedeń, 13 grudnia. Węgierska delegacja przyjęła nuncjum austriackiej delegacji o pokryciu wydatków w pierwszym kwartale 1878, wskutek czego uchwały obu delegacji wypadły zgodnie. Prezydent oświadczył, że uchwały otrzymają dziś sankcję cesarską i że na jutrzejszem posiedzeniu nastąpi ich promulgacja.

Wiedeń, 13 grudnia. W Izbie deputowanych Suess postawił wniosek, ażeby w ustawie o prowizoryum umieszczone zostało postanowienie o pborze cła w zlocie od 1 stycznia 1878. Izba odrzuciła wniosek Kronawettera, ażeby rachunki o pożyczce zaciągniętej w czasie przesilenia ekonomicznego odesłane zostały napowrót do komisji celem merytorycznego zbadania. Izba uchwaliła w tej sprawie wnioski komisji i zatwierdziła zamknięcie rachunków za rok 1875. W trzecim czytaniu uchwalono projekt rządowy o pborze podatków i pokryciu wydatków państwa do końca marca, tudzież ustawę o prowizoryum ugodowem według wniosków komisji, które w tem tylko różnią się od przedłożenia rządowego, że komisya wniosła trzymiesięczne przedłużenie co do wszystkich ustaw.

Wiedeń, 13 grudnia. *Pol. Cor.* donosi z Bukaresztu: Turcyja dotychczas nie uczyniła żadnego kroku, któryby zmierzał do nawiązania rokowań z Rosyją. W kołach rosyjskich nie oczekują nawet obecnie takiego kroku ze strony Turcyi, a tem mniej ze strony jakiego innego mocarstwa. Jedyne mocarstwo, któreby skłonne było do takiej medyacji, nie zechce jako odosobnione rozpocząć takich kroków.

Wielka część rosyjskiej armii plewnieńskiej przeznaczoną została do wzmocnienia armii carewicza, podczas gdy reszta posuwać się ma dalej drogą ku Sofii. Armia rumuńska będzie strzegła brzegów Dunaju i izolowała Widdyn.

Według obiegającej po Belgradzie pogłoski, która w każdym razie potrzebuje potwierdzenia, nastąpić ma za pięć dni połączenie armii serbskiej z rumuńską.

Paryż, 13 grudnia. Rokowania o złożeniu gabinetu z członków prawicy rozbiły się. Ks. Audiffret-Pasquier miał wczoraj wieczór konferencję z Mac-Mahonem; zapewniają, że rokowania z Dufaurem zostały wznowione.

Paryż, 13 grudnia. Ukonstytuował się gabinet Dufaurea i jutro zostanie w dzienniku urzędowym ogłoszony. Skład jego następujący: Dufaure prezydent i sprawiedliwość, Marcère sprawy wewnętrzne, Waddington sprawy zewnętrzne, Bardoux oświata, Borel wojna, Pothuau marynarka, Say finanse, Teisserenc handel, Freycinet roboty publiczne.

Bukareszt, 13 grudnia. *Agence Russe* donosi, że Turcy w ustawicznych walkach pod Plewną stracili tyle ludzi, iż obecnie dostało się Rosyanom do niewoli tylko 30.000. Ani jeden żołnierz turecki nie przedarł się po za kordon.

Konstantynopol, 13 grudnia. Parlament turecki otwarty został

Dobro na sprzedaż

oddalone 1 1/4 mili od stacyi kolei (Sambor), pola ornego 240. łak 56. lasu 461. ogrodów 9. pastwisk 28 morgów.
Blizsza wiadomosc w kancelaryi adwokata dr. **Bielinskiego**, ulica Teatralna l. 20 we **Lwowie**.
(6-59 3-3)

Zaproszenie do przedplaty.

Od dnia 2 stycznia 1878 zacznie we **Wiedniu** co dziesiec dni wychodzic czasopismo pod nazwa:

WEDROWIEC

wydawane i redagowane przez Marcellego Szydłowskiego, urzednika przy Union-Bank, wlasciciela c. k. ukonc. bióra agencji, wydawcy i redaktora niemieckiego czasopisma: „Universal-Verkehrers-Halle“ we Wiedniu.

Przedplatá caloroczna wynosi 4 zł. 60 ct.
" na półrocznie 2 " 30 "
" na kwartal 1 " 15 "

Obszerne programy rozsyła redakcyja na ządanie bezplatnie.
Przedplatę uprasza się nadsylac na rece redakcyi „Wedrowca“ we Wiedniu, Scherzergasse 8.

(6838 3-3)

Ostrzezenie

którem publicznie oświadczam, że nigdy żadnego wekslu nie akceptowałem, a pojawić się mogący uznaję za sfałszowany.

Nuszcze d. 9 grudnia 1877.
Ferdinand Kriegshaber.

(6822 3-3)

Osobiście zakupione

w **Paryżu, Lipsku i Wiedniu** towary galanteryjne, stosowne na podarunki

Bozego narodzenia i Nowy rok, wyroby z bronzu, drzewa i skóry, poleca **magazyn**

HENRYKA MÜLLERA

róg ulicy Halickiej Nr. 6 we **LWOWIE**.

Albumy w skóre i drzewo oprawne, najnowsze, sztuka od 2 zł. 50 ct. do 25 zł.

Necessaire damskie, od 1 zł. do 20 zł.

Teki do pisania z urządzeniem i próżne, sztuka od 60 ct. do 15 zł.

Pudełka z perfumerya, sztuka od 250 do 10 zł.

Kasetki z urządzeniem i próżne, sztuka od 250 do 25 zł.

Tacki na wizytowe karty, szt. od 150 do 15 zł.

Szkatułki i postumenta na cygara i p. piół, jako też stoliki z urządzeniem do palenia, sztuka od 1 zł. do 20 zł.

Puszki na tytoń z drzewa wiśniowego, trzeiny bambusowej lub kompozyceji, sztuka od 150 do 15 zł.

Albumy grające i **Necessery** od 10 zł. do 25 zł.

Garnitury do pisania, z bronzu i niklu, od 8 zł. do 15 zł.

Pudełka na marki preferansowe bardzo elegancie od 140 do 20 zł.

Koszyki na roboty najnowsze, od 120 do 5 zł.

Portmonetki z juchtu i psów morskich, sztuka od 1 zł. do 5 zł.

Portmonetki z perłowej macicy i Schildkretu.

Tytonierki, szt. od 50 ct. do 10 zł.

Torby damskie ręczne, od 2 zł. do 6 zł.

Kalendarzyki na rok 1878 składane, po 1 zł.

Stoliki japońskie, od 10 zł. do 20 zł.

Cygarniczki piankowe i bursztynowe, sztuka od 1 zł. do 20 zł.

Wachlarze halowe, od 1 zł. do 20 zł.

Wachlarze wiśniowe i bambusowe, od 250 do 5 zł.

Wachlarze z sioniowej kości, od 10 zł. do 18 zł.

Wielki zapas krawatek damskich i męskich, szt. od 45 ct. do 8 zł.

Parasole prawdziwe Zonette i Alpaca, od 190 do 4 zł. 80 ct.

Parasole jedwabne, od 5 zł. do 10 zł.

Parasole doublefond, od 9 zł. do 13 zł.

Cenniki na ządanie odsefam franco.

Zaskawe zlecenia z prowineji skuteczniam jak najsumienniej odwrotna pocztą. (6502 4-6)

REALNOŚĆ do sprzedania

W **Połoniecznie**, Starostwie **Kamionka**,

obejmująca roli 30 morg., łak 40 morg., nowe obszerne zabudowania mieszkalne i gospodarze z wolnym poborem drzewa i wolnem pastwiskiem i t. d.

Zgłosić się pod adresem: **Bazyli Morawiecki** w Połoniecznie, ostatnia poczta **Cholejów**, lub w kancelaryi notaryalnej **W. M. Morawieckiego** we Lwowie.

(6904 1-5)

Z własnej fabryki

ŚWIECE

woskowe i stearynowe, **Milli i Apollo** kościelne i **pożrzebowe** sprzedaje najtaniej handel

Frydr. Schubtha i Syna
Lwów, Rynek 15.

Wyszła z druku.

Pamiętka

pielgrzymki polskiej do Rzymu

w maju 1877, z powodu 50 letniego jubileuszu Ojca św. Piusa IX, napisał ks. O. Hołyński. Lwów 1877, stron 253. Cena 40 ct. Przy zamówieniach nad 10 egz. za gotówkę, przesyłka franco.

Spis rzeczy: Przedmowa. Myśl urządzenia pielgrzymki polskiej do Rzymu. Komitet pielgrzymki. Adres do Ojca św. Przygotowania Do Rzymu! Dzień 22 i 23 maja. Odjazd ze Lwowa i z Krakowa. W kraju po odjeździe. Pobyt w Wiedniu. Z Wiednia do Tryestu. W Tryeście. W Wenecyi. Z Wenecyi do Padwy i Loretu. W Lorecie. Z Loretu do Assyżu. Przybycie do Rzymu. Program. U J. Em. ks. Kard. Ledóchowskiego. Obchody jubileuszowe bazylik i zwiedzanie pamiatek. Dary dla Ojca św. Przed audyencya. Nabozeństwo polskie w Rzymie. Posłuchanie u Ojca św. Pielgrzymi u S. Maria Maggiore i u księży Passionistów. Pożegnanie z ks. Prymasem. Odjazd z Rzymu, powrót do domu. Głosy publiczne o naszej pielgrzymce. Zakończenie. Spis uczestników pielgrzymki z Galicyi i z Krakowa, z Wielkopolski i górnego Ślązka. Wiersz Zyg. Krasińskiego na wstąpienie na tron Piusa IX r. 1846.

W pamiętce pomieszczone są wszystkie adresy i mowy, z nią styczność mające. Nabyć można we Lwowie u wydawcy, plac kapitulny l. 7, i w księgarniach miejscowych. W Krakowie zaś w księgarniach pp. Krzyżanowskiego Gebetnera i spółki, tubzież dra Miłkowskiego. (6902 1-3)

(6908 1-3)

Konkurs.

L 2871.

Celem obsadzenia posady rachmistrza przy tutejszym urzędzie gminnym z placą roczną 500 złr. dodatkiem drożyznianym w wysokości 20% rozpisuje się konkurs do 1 lutego 1878.

Kompetenci mają wykazać wiek, dotychczasowe zatrudnienie, i gruntowną znajomość fachową tudzież biegłość w koczepie.

Podania wniesić należy do Rady gminnej na ręce burmistrza bezpośrednio, lub jeżeli kompetenci pozostają w służbie publicznej, za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

Nakoniec nadmienia się, że posada ta na rok pierwszy tylko prowizorycznie się nadaje, zaś stabilizacya po upływie tego roku i powziętem przekonaniu o zdolności i użyteczności kandydata nastąpi, tudzież że takowa nie nadaje żadnego prawa do emerytury lub jakiegokolwiek bądź zaopatrzenia.

Od zwierzchności miasta.

Kołomyja dnia 20 listopada 1877.

Ogłoszenie.

Ponieważ do prowadzenia wszystkich moich interesów a szczególnie tych dotyczących się majątku mego **Kalińce** dałam pełnomocnictwo memu mężowi **Wiel. Stanisławowi Bykowskiemu**, przeto wszelkie dawniejsze pełnomocnictwa, z jakiegokolwiek tytułu pochodzące za wygasłe i mi nie obowiązujące ogłaszam.

Joanna z Dobrowolskich Bykowska.

(6774 3-3)

Różana Marmolada

wyborna do ciast
1 kilo 1 zł. 20 ct.

KALAFIORY WŁOSKIE
sztuka po 60 do 90 ct.

Węgorz, Łosoś, Pstrągi, Mi-nogi, Śledzie marynowane

Kawior astrachański

poleca

Karol Klimowicz

ul. **Wałowa Nr. 11.**

(6901 1-6)

Podręcznik dla władz autonomicznych i administracyjnych zawierający wszystkie dotąd obowiązujące Przepisy policji ogniowej i budowniczej

uzupełnione normaliami najnowszymi

wyjdzie nakładem Wydawnictwa „Przeglądu sądowego i administracyjnego“ w pierwszych dniach stycznia 1878 r. Książka ta (obejmująca około 8 arkuszy druku) stanowić będzie niezbędny podręcznik dla organów autonomicznych, nieposiadających dotąd żadnego kompletnego zbioru przepisów, które w praktyce urzędowej tak często wchodzi w zastosowanie.

Chcąc natwiste nabycie tego podręcznika osobom w pierwszym rzędzie interesowanym po cenie przystępnej wydawnictwo ogłasza następujące warunki przedplaty:

Cena 1 egzemplarza 60 ct., 10 egzemplarzy 5 zł., 100 egzemplarzy 40 zł., wraz z kosztami przesyłki. Zamówienia przyjmowane będą tylko do końca grudnia 1877, a należytość należy dotychczas do zamówienia. Przedplatę przyjmuje Wydawnictwo „Przeglądu sądowego i administracyjnego“ oraz Administracyja *Gazety Lwowskiej*.

W handlu księgarskim cena książki zostanie znacznie podwyższona.

(8 ?)

C. k. uprz. gal. akcyjny Bank hipoteczny we Lwowie

wydaje ASYGNATY KASOWE

4 1/2 procentowe, płatne w 30 dni po wypowiedzeniu,
5 " " " 60 " " "
5 1/2 " " " 90 " " "

Lwów, 18 listopada 1877.

(63 2 4-?)

Dyrekcya.

L. 18818/7357 II. Towarzystwo

Ces. kr. uprzyw.

(6873 2-3)

Lwowsko-Czerniow.

Jaskiej kolei żelazn.

Obwieszczenie.

Dalsze ograniczenie przesyłek drobnych (Stückgüter) do stacyi Suczawskiej i wszystkich stacyj kolei rumuńskich.

Z powodu dotąd nieusuniętego przepełnienia magazynów cłowych w stacyi Suczawie pozostaje ograniczenie, dotyczące przesyłek drobnych (Stückgüter) do stacyi Suczawskiej i wszystkich stacyj kolei rumuńskich, ogłoszone obwieszczeniem z dnia 30 z. m. i nadal obowiązujące.

Z tej przyczyny nie będą żadne przesyłki drobne (Stückgüter) przeznaczone do stacyi Suczawskiej lub do którejkolwiek stacyi kolei rumuńskich aż do odwołania do przewozu przyjmowane.

Transporta wymienionych przesyłek z przeznaczeniem do innych stacyj austriackiej linii kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jasskiej z wyjątkiem Suczawy nie podlega żadnemu ograniczeniu.

Lwów, dnia 11 grudnia 1877.

Generalna dyrekcya.